

Sygn. akt IX K 1744/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy w Kielcach, IX Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Czarnecki

Protokolant: sekretarz sądowy Aleksandra Król

w obecności Prokuratora – K. C.

po rozpoznaniu w dniu 22 marca stycznia 2017 r., 19 kwietnia 2017 roku i 31 maja 2017 roku na rozprawie sprawy przeciwko

K. P., synowi J. i S. z domu S., urodzonemu (...) w C.,

oskarżonego o to, że:

w dniu 29 października 2016 roku w miejscowości P. gmina M. znajdując się w stanie nietrzeźwości o,32 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu prowadził w ruchu lądowym motorower m-ki P. o nr rej. (...) będąc uprzednio skazanym prawomocnym wyrokiem przez Sąd Rejonowy w Kielcach w sprawie sygn. akt XII 62/14 za czyn z art. 178a § 4 kk,

tj. o przestępstwo z art. 178a § 4 kk

orzeka:

I. uznaje oskarżonego K. P. za winnego opisanego wyżej czynu, tj. przestępstwa z art. 178a § 4 kk i za to na podstawie art. 178a § 4 kk wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 42 § 4 kk orzeka wobec oskarżonego K. P. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio;

III. na podstawie art. 43a § 2 kk orzeka wobec oskarżonego K. P. środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości 10.000 zł (dziesięć tysięcy złotych);

IV. na podstawie art. 624 §1 kpk zwalnia K. P. od ponoszenia kosztów sądowych w całości.

SSR Krzysztof Czarnecki

Sygn. akt IX K 1744/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 października 2016 roku około godziny 10:15 w miejscowości P. w gminie M. funkcjonariusze Policji zatrzymali do kontroli drogowej K. P. kierującego na drodze motorowerem marki P. o nr rej. (...). Mężczyzna został poddany badaniu stanu trzeźwości urządzeniem elektronicznym. Pierwszy pomiar dał wynik 0,32 mg/dm³, drugi 0,30

mg/ dm³, zaś trzeci 0,25 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu. Kolejne dwa badania wykazały z kolei obecność 0,24 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu. K. P. oświadczył przy tym funkcjonariuszom, że spożywał alkohol poprzedniego dnia około godziny 20:00 w ilości 200 ml wódki.

(dowód: wyjaśnienia K. P. k. 16 – 18, zeznania świadka M. G. k. 21 – 22, 68 – 69, protokoły z przebiegu badania stanu trzeźwości urządzeniem elektronicznym- k. 2 - 3 świadectwa wzorcowania k. 4-5).

K. P. jest rozwiedzionym ojcem dwojga dorosłych dzieci, nie mającym nikogo na swoim utrzymaniu, z zawodu elektrykiem, aktualnie będącym emeryturze. Jego miesięczny dochód wynosi 1120 zł, jest także właścicielem działki budowlanej o powierzchni 12 arów oraz domu o powierzchni 100 m².

(dowód: oświadczenie K. P. złożone w postępowaniu przygotowawczym- k. 17 oraz w postępowaniu przed sądem- k. 39v).

K. P. był uprzednio karany wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 12 października 2012 roku w sprawie o sygn. akt XII K 973/12 za przestępstwo z art. 178a § 1 kk, wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 23 grudnia 2013 roku w sprawie o sygn. akt XII K 1320/13 za przestępstwo z art. 178a § 4 kk oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 12 marca 2014 roku sygn. akt XII K 62/14 za przestępstwo z art. 178a § 4 kk.

(dowód: dane o karalności z Krajowego Rejestru Karnego- k. 9-10, odpis wyroku SR w Kielcach sygn. akt XII K 62/14- k. 23-24, odpis wyroku SR w Kielcach sygn. akt XII K 1320/13, odpis wyroku SR w Kielcach sygn. akt XII K 973/12).

Z uwagi na fakt, że K. P. był leczony odwykowo, pojawiła się uzasadniona wątpliwość co do jego poczytalności w czasie czynu. Został on więc poddany badaniu przez biegłych lekarzy psychiatrów. Z przedstawionej przez nich opinii sądowno-psychiatrycznej wynika, że K. P. nie jest osobą upośledzoną umysłowo ani chorą psychicznie. Biegli rozpoznali u niego organiczne zaburzenia osobowości oraz uzależnienie od alkoholu. Podnieśli oni ponadto, że powyższe zaburzenia mają związek z przebytym w dzieciństwie zapaleniem opon mózgowo-rdzeniowych, urazami głowy oraz wieloletnim nadużywaniem alkoholu. Biegli stwierdzili jednak, że w czasie popełnienia zarzucanego czynu K. P. miał zachowaną zdolność do rozpoznania znaczenia czynu, natomiast jego zdolność do pokierowania swoim postępowaniem była ograniczona, ale nie w stopniu znacznym w rozumieniu art. 31 § 2 kk.

(dowód: opinia sądowno-psychiatryczna- k. 45-47).

K. P. podczas przesłuchania w postępowaniu przygotowawczym przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa. Wyjaśnił, że w dniu 29 października 2016 roku nie pił alkoholu, natomiast spożywał go poprzedniego dnia. Dodał, że w dniu, w którym został zatrzymany do kontroli drogowej, zdecydował się na prowadzenie motoroweru, gdyż czuł się dobrze i nie sądził, że wciąż może być jeszcze pod wpływem alkoholu.

(dowód: wyjaśnienia oskarżonego K. P.- k. 16-18)

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie zeznań funkcjonariusza Policji M. G., wyjaśnień oskarżonego K. P. oraz protokołów badania stanu trzeźwości urządzeniem elektronicznym. Dowody te potwierdzają, że w dniu 29 października 2016 roku w miejscowości P. K. P. prowadził motorower, znajdując się przy tym w stanie nietrzeźwości. Zeznania świadka M. G. nie budziły wątpliwości Sądu, znajdują one potwierdzenie w wynikach pomiarów badań stanu trzeźwości K. P., a ich wiarygodność nie została zakwestionowana. Sąd uznał, że należy także dać częściowo wiarę wyjaśnieniom oskarżonego. Mężczyzna ten w postępowaniu przygotowawczym przyznał się do stawianego mu zarzutu, z tym że wskazał on, iż alkohol spożywał w dniu poprzedzającym zatrzymanie do kontroli drogowej. Wyjaśnienia w tym zakresie należy uznać za wiarygodne, jako niewiarygodne Sąd ocenił natomiast

wyjaśnienia oskarżonego złożone na rozprawie, w których stwierdził on, że w dniu zdarzenia przed rozpoczęciem jazdy motorowerem przebadał się na alkomacie u brata i uzyskany wynik wskazywał na to, że jest trzeźwy. Gdyby jednak oskarżony faktycznie przed rozpoczęciem jazdy motorowerem badał się sprawnym urządzeniem do pomiaru zawartości alkoholu w organizmie, to uzyskany przez niego wynik, musiał wskazywać na stan nietrzeźwości, gdyż na taki stan wskazywał wynik badania przeprowadzony po zatrzymaniu przez funkcjonariusza Policji. Oskarżony w tym zakresie nie mówi zatem prawdy i jego wyjaśnienia nie są wiarygodne. W pozostałym zakresie pomiędzy zeznaniami M. G., a wyjaśnieniami K. P. nie ma rozbieżności.

Ponadto Sąd uznał za miarodajne wyniki badań na zawartość alkoholu w organizmie K. P., które zostały zamieszczone w protokołach z przebiegu badania stanu trzeźwości urządzeniem elektronicznym. Badania te zostały przeprowadzone bowiem przy użyciu właściwych urządzeń pomiarowych posiadających aktualne świadectwa wzorcowania wystawione przez uprawnione do tego podmioty.

W kwestii poczytalności K. P. w czasie czynu Sąd oparł się na opinii sądowo-psychiatrycznej przedstawionej przez biegłych lekarzy psychiatrów. Opinia ta jest bowiem jasna, spójna, wyczerpująca i nie zawiera wewnętrznych sprzeczności. Strony nie zgłaszały także zastrzeżeń odnośnie do zastosowanej przez biegłych metody badawczej oraz jej końcowych wniosków. Na tej podstawie Sąd stwierdził, że zdolność oskarżonego do rozpoznania znaczenia czynu lub pokierowania swoim postępowaniem nie była w czasie popełnienia przypisanego mu czynu wyłączona ani ograniczona w stopniu znacznym w rozumieniu art. 31 § 1 i 2 kk.

Sąd ustalił ponadto fakt wcześniejszej karalności K. P. na podstawie danych o karalności z Krajowego Rejestru Karnego oraz odpisów wyroków Sądu Rejonowego w Kielcach. Dokumenty te zostały uzyskane od właściwych organów, a ich treść oraz autentyczność nie budzą wątpliwości.

Przechodząc do oceny prawnej przedstawionego powyżej stanu faktycznego, należy w pierwszej kolejności przytoczyć treść art. 178a § 4 kk. Przepis ten stanowi, że jeżeli sprawca czynu określonego w art. 178a § 1 kk był wcześniej prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo za przestępstwo określone w art. 173, 174, 177 lub art. 355 § 2 kk popełnione w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo dopuścił się czynu określonego w art. 178a § 1 kk w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Natomiast art. 178a § 1 kk penalizuje prowadzenie pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego. Z uwagi na treść obu tych przepisów zasadne jest, aby w pierwszej kolejności omówić znamiona typu czynu zabronionego z art. 178a § 1 kk. Od strony przedmiotowej konieczne jest ustalenie, że sprawca prowadził pojazd mechaniczny, tj. wprowadził go w ruch i nadał mu kierunek jazdy, oraz że prowadził go w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym. Ponadto konieczne jest ustalenie, że sprawca znajdował się w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego. Pojęcie stanu nietrzeźwości jest zdefiniowane normatywnie w art. 115 § 16 jako stan, gdy zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość lub zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość. Przestępstwo z art. 178a § 1 kk jest przestępstwem typu formalnego, co oznacza, że jego dokonanie nie jest uzależnione od wystąpienia określonego w ustawie skutku. Jeśli chodzi o stronę podmiotową, to czyn ten można popełnić wyłącznie umyślnie, ze względu na to, że ustawodawca nie przewidział w tym wypadku klauzuli nieumyślności (art. 8 kk), przy czym może być on popełniony zarówno z zamiarem bezpośrednim, jak i ewentualnym (art. 9 § 1 kk). Jeżeli sprawca swoim zachowaniem wyczerpał wskazane powyżej znamiona, a zostało ustalone, że już wcześniej był prawomocnie skazany za popełnienie tego typu czynu zabronionego, to wówczas konieczne jest zakwalifikowanie jego zachowania na podstawie art. 178a § 4 kk.

Mając na uwadze treść powyższych rozważań stwierdzić należy, że K. P. swoim zachowaniem zrealizował znamiona z art. 178a § 4 kk. W dniu 29 października 2016 roku prowadził on pojazd mechaniczny – motorower w ruchu lądowym w stanie nietrzeźwości, gdyż zgodnie z pierwszym przeprowadzonym pomiarem miał on 0,32 mg/dm³

alkoholu w wydychanym powietrzu, a zatem powyżej określonego w ustawie progu 0,25 mg/dm³. Odnosząc się do strony podmiotowej czynu przypisanego K. P., to należy stwierdzić, że działał on umyślnie z zamiarem ewentualnym. Spożywał on alkohol nie w dniu, w którym prowadził motorower, a dnia poprzedniego w godzinach wieczornych. Pomimo tego zdecydował się on na prowadzenie pojazdu mechanicznego następnego dnia w godzinach porannych. W świetle ustalonego stanu faktycznego nie można stwierdzić, że K. P. chciał prowadzić pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości, ale że przewidywał taką możliwość i na to się godził. Zachowanie K. P. w momencie zauważenia funkcjonariuszy Policji wskazuje, że zdawał on sobie sprawę z tego, że znajduje się w stanie nietrzeźwości. Ponadto K. P. był już prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, ostatnio wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 12 marca 2014 roku w sprawie o sygn. akt XII K 62/14 za przestępstwo z art. 178a § 4 kk na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat oraz karę grzywny w rozmiarze 70 stawek dziennych po 10 zł każda. Zatem K. P. zrealizował znamiona z art. 178a § 4 kk.

Aby czyn zabroniony mógł być uznany za przestępstwo, musi być on także karygodny, to znaczy społecznie szkodliwy w stopniu wyższym niż znikomy (art. 1 § 2 kk). Kryteria oceny społecznej szkodliwości czynu są określone w art. 115 § 2 kk. Przepis ten nakazuje brać pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia. W ocenie Sądu stopień społecznej szkodliwości czynu K. P. należy ocenić jako znaczny. Swoim zachowaniem godził on bowiem w bardzo istotne społecznie dobro prawne jakim jest bezpieczeństwo w komunikacji. Negatywnie należy ocenić również sposób jego działania oraz okoliczności popełnienia czynu. Pomimo tego, że poprzedniego dnia w godzinach wieczornych spożywał on alkohol, zdecydował się na prowadzenie motoroweru następnego dnia rano. O znacznym stopniu społecznej szkodliwości jego czynu świadczy to, że w sposób rażący naruszył zasady bezpieczeństwa ruchu drogowego, prowadząc pojazd mechaniczny po drodze publicznej, będąc w stanie nietrzeźwości. Z drugiej jednak strony Sąd miał także na względzie fakt, że K. P. działał nie z zamiarem bezpośrednim tylko ewentualnym oraz swoim zachowaniem nie stworzył żadnego konkretnego niebezpieczeństwa dla innych uczestników ruchu drogowego.

Ostatnim elementem struktury przestępstwa jest wina (art. 1 § 3 kk). W prawie karnym jest ona rozumiana jako możliwość postawienia sprawcy czynu zabronionego odpowiednio dojrzałemu, poczytalnemu, działającemu w normalnej sytuacji motywacyjnej zarzutu, że w okolicznościach, w jakich się znajdował, mógł wybrać zachowanie zgodne z prawem. Z drugiej strony jeśli chodzi o ocenę konkretnej winy sprawcy czynu zabronionego, to składają się na nią stopień społecznej szkodliwości jego czynu oraz czynniki subiektywne związane z samym sprawcą, które mogą prowadzić do obniżenia stopnia lub nawet wyłączenia jego winy. W niniejszej sprawie jedyną okolicznością, która w nieznaczny sposób obniża stopień winy K. P., jest fakt, że jego zdolność do pokierowania swoim postępowaniem była ograniczona, jednak nie w taki sposób, aby doprowadziło to do ograniczenia jego poczytalności. W sprawie tej ponadto nie występują inne okoliczności, które by jego stopień winy umniejszały. Należy go więc określić jako wysoki.

Przechodząc do kwestii wymiaru kary i poszczególnych środków karnych orzeczonych wobec K. P., należy najpierw przytoczyć treść art. 53 § 1 kk. Zgodnie z tym przepisem sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę, bacząc, by jej dolegliwość nie przekraczała stopnia winy, uwzględniając stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Na podstawie art. 178a § 4 kk Sąd wymierzył K. P. karę 6 miesięcy bezwzględnego pozbawienia wolności. Sąd miał przy tym na uwadze fakt, że oskarżony był już uprzednio trzykrotnie prawomocnie skazany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a mimo to kolejny raz zdecydował się na prowadzenie motoroweru po uprzednim spożywaniu alkoholu. Sąd nie zdecydował się na warunkowe zawieszenie tej kary na podstawie art. 69 § 4 kk. Przepis ten dopuszcza możliwość warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a § 4 kk jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. W ocenie Sądu w sprawie tej taki szczególny wypadek nie zachodzi. K. P. był już bowiem trzykrotnie karany za prowadzenie pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a okoliczności sprawy w żaden sposób nie usprawiedliwiają ponownego prowadzenia motoroweru w stanie nietrzeźwości ani też nie uzasadniają odstąpienia od stosowania kary izolacyjnej. W

ocenie Sądu kara 6 miesięcy pozbawienia wolności jest adekwatna zarówno do stopnia społecznej szkodliwości czynu K. P., jak i jego stopnia winy. Ponadto zrealizuje ona cele zarówno z zakresu prewencji indywidualnej jak i generalnej. Sąd uznał bowiem, że tylko kara bezwzględnego pozbawienia wolności będzie miała realne oddziaływanie na K. P., zniechęcając go do prowadzenia pojazdów w stanie nietrzeźwości w przyszłości, a zarazem będzie pozytywnie wpływać na kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa.

Sąd zastosował także wobec K. P. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio. Podstawą prawną tego rozstrzygnięcia był art. 42 § 4 kk. Przepis ten przewiduje obligatoryjne wymierzenie takiego środka karnego dożywotnio m.in, jeżeli sprawca był uprzednio skazany za przestępstwo z art. 178a § 4 kk. K. P., jak już wskazano wyżej, w czasie popełnienia przypisanego mu przestępstwa był prawomocnie skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 12 marca 2014 roku właśnie za przestępstwo z art. 178a § 4 kk, a zatem przesłanka określona w art. 42 § 4 kk jest w tej sprawie spełniona.

Sąd orzekł wobec K. P. na podstawie art. 43a § 2 kk także świadczenie pieniężne w wysokości 10.000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Powyższy przepis stanowi, że w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 178a § 4 kk sąd obligatoryjnie orzeka wobec sprawcy to świadczenie w wysokości co najmniej 10 000 zł i do wysokości 60.000 zł. Kodeks karny nie przewiduje żadnego wyjątku od tego nakazu. Sąd mając na uwadze sytuację majątkową K. P. zdecydował orzec ten środek karny w najniższym wymiarze przewidzianym przez ustawę.

Na koszty sądowe w niniejszej sprawie złożyły się: 30 zł tytułem opłaty za uzyskanie informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego na podstawie § 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego (Dz. U. Z dnia 29 sierpnia 2003 r. Nr 151, poz. 1468), 40 zł tytułem ryczałtu za doręczenie wezwań i pism w sprawie – na podstawie § 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym (Dz.U. z 2003r. Nr 108, poz. 1026), 378 zł tytułem zapłaty za opinię sądowo-psychiatryczną w postępowaniu sądowym oraz 1200 zł tytułem opłaty od kary 6 miesięcy pozbawienia wolności na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz.U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.).

Na podstawie art. 624 §1 kpk Sąd zwolnił K. P. od ponoszenia kosztów sądowych w całości. Sąd wziął pod uwagę fakt, że w niniejszej sprawie na K. P. został nałożony środek kompensacyjny o znacznym rozmiarze finansowym, zaś dochód oskarżonego nie jest znaczny.

SSR Krzysztof Czarnecki